

باسمه تعالی

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	رشته : ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان : ۲ / ۱۱ / ۱۳۸۶		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۶	

ردیف	سوالات	نمره
	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)	
	بیت ها و عبارت های زیر را به نثر روان برگردانید.	
۰/۲۵	۱- هر نفسی که فرو می رود مُمدِ حیات است.	
۰/۲۵	۲- آن موش را زبِرا نام بود ، با ذهای تمام و خِرد بسیار.	
۰/۲۵	۳- از هر کران بانگ رحیل آید به گوشم.	
۰/۲۵	۴- ابلیس را چون در دل آدم بار ندادند ، مردود همه‌ی جهان گشت.	
۰/۵	۵- و حسنگ خود مرده بود ، که جلّادش رسن به گلو افکنده بود و خبه کرده.	
۰/۵	۶- جامه را بدرید و آهی کرد تفت سر نهاد اندر بیابان و برفت	
۰/۵	۷- نهادند پیمان دو جنگی که کس نباشد بر آن جنگ فریادرس	
۰/۷۵	۸- مردی صفای صحبت آینه دیده از روزن شب، شوکت دیرینه دیده	
۰/۷۵	۹- اما ایزد رحمت کرد پس از نمودن قدرت ؛ و سوری و شادی‌ای به آن بسیاری ، تیره شد.	
۱	۱۰- چرخ ارچه رفیع ، خاک پایت عقل ارچه بزرگ ، طفل راحت	
۱	۱۱- زرین قبا ، زره زن از ابر سحرگهی کان جا چو پیک بسته قبا می فرستم	
۲	ب) لغت (۲ نمره)	
	معنی لغت های مشخص شده را بنویسید.	
	۱- خود گنبد آجری با گله به گله سوراخ هایی برای کفترها	
	۲- یکی از صاحب دلان سر به چیب مراقبت فرو برده بود.	
	۳- گهی پیراید او را گه دهد آب	
	۴- در مضیفی طالب شمع آمدند	
	۵- هر چند که ملایکه در آدم تقری می کردند	
	۶- کفی راد دارد ، دلی پر ز داد	
	۷- می بینم اگر ذره ای اندر تگ دریاست	
	۸- چینه‌ای داشت جبری رنگ با سیاه می زد.	
	پ) خودآزمایی (۴ نمره)	
۰/۵	۱- با توجه به بیت « یعنی کلیم آهنگ جان سامری کرد الف) « آهنگ جان سامری کرد » یعنی چه ؟ ب) منظور از « ولی » در مصراع دوم کیست ؟	
۰/۵	۲- با توجه به عبارت « شما که پرده ها از صورت شاه شهید ساخته اید ، یکی هم از این شاه زنده بسازید» منظور از « شاه شهید » و « شاه زنده » به ترتیب چه کسانی هستند ؟	
	« ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی دوم »	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۲ / ۱۱ / ۱۳۸۶	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۶		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
۰/۵	۳- با توجه به شعر «آفتاب پنهانی»، در بیت «تویی بهانه‌ی آن ابرها که می‌گیرند / بیا که صاف شود این هوای بارانی» الف) منظور از «تو» چه کسی است؟ ب) مفهوم مصرع دوم چیست؟	۰/۵
۰/۵	۴- در بیت «تو با من به بیداد کوشی همی / دو چشم خرد را ببوشی همی» مفهوم کنایه مصرع دوم چیست؟	۰/۵
۰/۵	۵- بیت «تا به جایی رساندت که یکی / از جهان و جهانیان بینی» به کدام یک از اصول مهم عرفان اشاره دارد؟	۰/۵
۰/۵	۶- مفهوم مصراع «از گزند داس دروگر وقت هیچ روینده را زنه‌ار نیست» چیست؟	۰/۵
۰/۵	۷- با توجه به بیت «ما بری از پاک و ناپاکی همه / از گران جانی و چالاکی همه» منظور از «گران جانی» و «چالاکی» در مصراع دوم چیست؟	۰/۵
۰/۵	۸- بیت «عاقبت از خامی خود سوخته / رهروی کبک نیاموخته» با کدام مقوله‌ی فرهنگی عصر ما ارتباط دارد؟	۰/۵
ت) دانش‌های ادبی (۳ نمره)		
۰/۵	۱- نوع نثر هر یک از آثار زیر را بنویسید. الف) جهانگشای جوینی ب) مناجات‌های خواجه عبدا... انصاری	۰/۵
۰/۲۵	۲- مجموعه‌ی شعر «نحوای جنون» اثر کیست؟	۰/۲۵
۰/۲۵	۳- اثر داستانی «بخارای من، ایل من» از کیست؟	۰/۲۵
۰/۲۵	۴- نام دیگر تاریخ بیهقی چیست؟	۰/۲۵
۰/۲۵	۵- چه کسی کلبه و دمنه را از زبان عربی به فارسی ترجمه کرد؟	۰/۲۵
۰/۲۵	۶- موضوع اصلی منظومه‌های داستانی که در حوزه‌ی ادبیات غنایی قرار دارند، چیست؟	۰/۲۵
۰/۵	۷- در بیت زیر دو نمونه آرایه مشخص کنید. خورشید و زمین و آسمان غمگین بود	۰/۵
۰/۵	۸- در دو بیت زیر قسمت‌های مشخص شده، چه آرایه‌ای دارند؟ بر دوش زمانه لحظه‌ها سنگین بود	۰/۵
۰/۵	الف) مردی نهان با روح هم پیمان نشسته ب) خروش آمد از باره‌ی هر دو مرد مردی به رنگ نوح در طوفان نشسته تو گفستی بیدرک دست نبرد	۰/۵
د) درک مطلب (۴ نمره)		
۰/۵	۱- با توجه به بیت «هر که شدت حلقه‌ی در، زود بَرَد حَقّه‌ی زر / خاصه که در باز کنی، محرم دروازه شود» الف) «حلقه‌ی در شدن» چه مفهومی دارد؟ ب) منظور از «محرم دروازه شدن» چیست؟	۰/۵
۰/۵	۲- با توجه به مفهوم مصراع‌های: «شب، دو صف از یاکریم / بال به بال نسیم / از لب دیوار دلت پر کشید» مقصود شاعر از «لب دیوار دلت» چیست؟	۰/۵
۰/۵	«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم»	

باسمه تعالی

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	رشته: ریاضی فیزیک-علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۶ / ۱۱ / ۲		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۶	

ردیف	سوالات	نمره
	<p>۳- در عبارت « این مرد بزرگ و دبیر کافی ، به نشاط قلم در نهاد ، تا نزدیک نماز پیشین ، از این مهمات فارغ شده بود.»</p> <p>الف) عبارت « به نشاط قلم در نهاد » یعنی چه ؟</p> <p>ب) معادل امروزی « نماز پیشین » چیست ؟</p>	۰/۵ ۰/۵
	<p>۴- در بیت « بی سرو یا گدای آن جا را / سر ز ملک جهان گران بینی » منظور از « سر گران بودن » چیست ؟</p> <p>۵- با توجه به عبارت « مجموعه ای می بایست از هر دو عالم روحانی و جسمانی که هم محبت و بندگی به کمال دارد و هم علم و معرفت به کمال دارد تا بار امانت مردانه و عاشقانه در سفت جان کشد.»</p> <p>الف) انسان موجودی چند بعدی است ؟</p> <p>ب) لازمه‌ی حمل بار امانت الهی در چیست ؟</p>	۰/۵ ۰/۵
	<p>۶- در بیت « با من بیا همسفر باش تا دور تا قلّه‌ی نور / در این سفر ، دست عشق است، پشت و پناه من و تو»</p> <p>شاعر برای رسیدن به حقیقت از چه چیزی کمک می گیرد ؟</p>	۰/۵
	<p>۷- با توجه به عبارت « دریغ همه عمر یک نظر به زیر پا نینداختم. هنر ، این ذوق گسترده ست ؛ شاهکار کارِ توست یار محمّد ، نه کار من . » منظور از « ذوق گسترده » چیست ؟</p>	۰/۵
	<p>۸- در بیت « لعل را گر مُهر نبود باک نیست / عشق را دریای غم ، غمناک نیست ، چرا عشق از دریای غم هراسی ندارد ؟</p>	
	<p>خ) شعر حفظی (۱ نمره)</p>	
	<p>۱- خاک بغداد به مرگ ورنه این چیست که در بغداد است</p>	۰/۵
	<p>۲- با ساریان بگویند احوال آب چشم</p>	۰/۵
	<p>« موفق باشید »</p>	۲۰
	<p>جمع نمره</p>	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۶ / ۱۱ / ۲
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۶	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۶	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر نظر همکاران گرامی صائب است.	
۲	ب) لغت ۱- جا به جا (۰/۲۵) ۲- گریبان - یقه (۰/۲۵) ۳- زینت کردن (دادن) صیقل دادن (۰/۲۵) ۴- مهمان خانه / جای ضیافت (۰/۲۵) ۵- دریافت به فراست (یا دقت) (۰/۲۵) ۶- بخشنده - جوان مرد (۰/۲۵) ۷- عمق - ژرفا (۰/۲۵) ۸- جامه‌های گشاد و بلند که روی لباس‌های دیگر پوشند (۰/۲۵)	
۴	پ) خودآزمایی ۱- الف) قصد نبودن کردن - یا قصد از بین بردن سامری را کرد. (یا نظایر آن) (۰/۲۵) ب) رهبر یا امام (خمینی) (۰/۲۵) ۲- به ترتیب: ناصرالدین شاه (۰/۲۵) - رضا خان (۰/۲۵) ۳- الف) امام زمان (عج) (۰/۲۵) ب) ظهور کن تا غم و ناله‌ی منتظرانت تمام شود و دل‌هایشان شاد گردد. (یا نظایر آن) (۰/۲۵) ۴- بر خلاف عقل و اندیشه رفتار می‌کند (یا نظایر آن) (۰/۵) ۵- وحدت وجود (۰/۵) ۶- گذشت زمان همه چیز را نابود می‌کند. (یا نظایر آن) (۰/۵) ۷- «سستی در عبادت» (۰/۲۵) و «رغبت به آن» (۰/۲۵) ۸- تقلید کورکورانه (۰/۵)	
۳	ت) دانش‌های ادبی ۱- الف) مصنوع و متکلف (۰/۲۵) ب) مسجع و فنی (۰/۲۵) ۲- ساعد باقری (۰/۲۵) ۳- محمد بهمن بیگی (۰/۲۵) ۴- تاریخ مسعودی (۰/۲۵) ۵- نصراله منشی یا (ابوالمعالی نصرآ... منشی) (۰/۲۵) ۶- بیان حالات و احساسات مربوط به وصال و فراق (۰/۵) ۷- تشخیص - حس آمیزی - مراعات نظیر (دو مورد کافی است). هر مورد (۰/۲۵) ۸- الف) تلمیح (۰/۲۵) ب) اغراق (۰/۲۵)	
۴	د) درک مطلب ۱- الف) متوسل شدن (۰/۲۵) ب) او را بپذیری یا درگاه خود را به روی او باز کنی (۰/۲۵) ۲- چشم (۰/۵) ۳- الف) به نوشتن پرداخت / یا نظایر آن (۰/۲۵) ب) نماز ظهر (۰/۲۵) ۴- بی‌اعتنایی به دنیا / یا نظایر آن (۰/۵) ۵- الف) دو بعدی یا (روحانی و جسمانی) (۰/۲۵) ب) عشق و معرفت (۰/۲۵) ۶- از عشق (۰/۵) ۷- فرش بافته شده توسط یار محمد (۰/۵) ۸- زیرا عشق در ذات خود با غم و اندوه همراه است. (۰/۵) (یا هر مفهومی که این معنا را برساند.)	
۱	خ) شعر حفظی (نمره) ۱- خلفا می‌گریید (۰/۲۵) ۲- شطّ روان (۰/۲۵) تا بر شتر نیندند محمل به روز باران (۰/۵)	
۲۰	جمع نمره	